

BESLUT

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens (CSN) beslut den 31 mars 2020 – Gruppen för utländska studerande

Saken

Rätt till svenskt studiestöd för EU-medborgare

Nämndens beslut

Nämnden beslutar att sjukpenning från Försäkringskassan ska jämföras med de övriga ersättningar som anges i 7 § p. 4 CSNFS 2006:7. Det ankommer på CSN att pröva ärendet med denna förutsättning.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN, som är EU-medborgare, ansökte om studiestöd för perioderna den 13 april – den 18 maj 2020 samt den 25 maj – den 29 juni 2020. I samband med sin ansökan uppgav NN att hon har bott i Sverige sedan den 8 juni 2016. NN redogjorde vidare för tid som hon arbetat och studerat i Sverige. Hon uppgav även att hon haft sjukpenning från Försäkringskassan under en period samt att hon sedan den 23 oktober 2019 är inskriven som arbetssökande vid Arbetsförmedlingen. – NN bifogade bland annat ett intyg gällande sjukpenning från Försäkringskassan.

CSN avslog ansökan med motiveringen att NN, som utländsk medborgare, inte uppfyller villkoren för att få rätt till svenskt studiestöd, vare sig enligt EU-rätten eller enligt svenska bestämmelser. CSN bedömde vidare att det inte fanns särskilda skäl att bevilja henne sådan rätt.

NN överklagade beslutet och anförde bland annat följande. Hon har varit bosatt i Sverige sedan år 2016 och har arbetat här i fyra år. Även sjukskrivning och aktivt arbetssökande räknas som arbete. – NN bifogade samma handlingar som vid ansökningsföreläsningen samt ytterligare två arbetsgivarintyg.

CSN överlämnade ärendet med ett yttrande och framhöll bland annat följande. NN har uppehållsrätt i Sverige, men uppfyller inte villkoren för varaktig anknytning till Sverige. CSN har i samband med överklagandet ringt till henne för att stämma av de olika perioderna för arbete på minst halvtid, inskrivning som arbetssökande vid

Arbetsförmedlingen, studier i SFI och studier i grundläggande svenska. CSN informerade henne om att sjukskrivning med sjukpenning inte kan räknas som arbete i beräkningen av varaktig anknytning. Hon kommer upp i cirka 23 månaders godkänd sysselsättning inklusive tre månaders arbete som hon inte tidigare har redovisat (nya uppgifter per telefon). NN uppfyller inte villkoren för två års förvärvsarbete i Sverige.

NN har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter i anledning av CSN:s yttrande, men hon har inte hörts av.

CSN:s rättsavdelning inkom därefter, på nämndens begäran, med ett tilläggsyttrande och anförde bland annat följande. Bestämmelserna i 6 och 7 §§ CSNFS 2006:7 syftar till att reglera vem som ska anses ha varaktig anknytning till Sverige. Huvudregeln för varaktig anknytning är att en person har förvärvsarbetat i landet i viss utsträckning under viss tid. Olika förhållanden som kan jämföras med förvärvsarbete regleras därefter i föreskriften. Under de två första veckorna en anställd är sjuk betalar arbetsgivaren ut sjuklön. Om den anställde därefter fortfarande är sjuk kan denne ansöka hos Försäkringskassan om sjukpenning. Sjukpenning utgår vid långvarig sjukskrivning och är en ersättning från Försäkringskassan liksom sjukersättning och aktivitetsersättning. Sjukpenning kan utgå både till anställda och till arbetssökande. Sjukpenning kan enligt CSN:s uppfattning jämföras med de ersättningar som räknas upp i 7 § fjärde punkten i CSNFS 2006:7. Tid under vilken sjukpenning har utbetalats från Försäkringskassan bör således jämföras med förvärvsarbete i bedömningen av om varaktig anknytning till Sverige föreligger. NN hade under en period om minst nio månader en anställning som hon var sjukskriven från och uppbar då sjukpenning istället för lön. I enlighet med ovanstående resonemang kan denna period räknas som tid jämförbar med förvärvsarbete. Tillsammans med den tid CSN tidigare kommit fram till att NN har förvärvsarbetat eller haft annan jämförbar sysselsättning medför NN:s tid med sjukpenning att hon nu kan anses ha varaktig anknytning till Sverige. NN har uppehållsrätt i Sverige och hon bör således anses ha rätt till svenskt studiemedel. CSN anser att överklagandet ska medges.

NN har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter i anledning av CSN:s tilläggsyttrande, men hon har inte hörts av.

Författningsbestämmelser

I 3 kap. 4 § studiestödslagen (1999:1395) anges följande. Studiemedel får lämnas till studerande som är svenska medborgare. Studiemedel får också lämnas till studerande som inte är svenska medborgare, om de studerande

1. är bosatta i Sverige och har permanent uppehållstillstånd här, och
2. har bosatt sig i Sverige huvudsakligen i annat syfte än att genomgå utbildning här. Kravet på permanent uppehållstillstånd i andra stycket 1 gäller inte för personer som har fått en varaktig anknytning till Sverige och som är
  1. utländska medborgare med uppehållsrätt enligt 3 a kap. 3 eller 4 § utlänningslagen (2005:716),
  2. schweiziska medborgare med uppehållstillstånd, eller

3. familjemedlemmar till schweiziska medborgare som avses i 2 och själva har uppehållstillstånd.

Studiemedel får lämnas även om kravet på permanent uppehållstillstånd i andra stycket 1 inte är uppfyllt, om den studerande har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige eller har beviljats ett uppehållstillstånd enligt den lagen eller om det finns särskilda skäl för att lämna studiemedel.

Av 1 kap. 5 § samma lag framgår att utländska medborgare med permanent uppehållsrätt i Sverige ska jämföras med svenska medborgare.

Av 6 § CSNFS 2006:7 framgår att den studerande för att på grund av förvärvsarbete uppfylla villkoret om en varaktig anknytning, efter den senaste inresan till Sverige i syfte att bosätta sig här ska

1. ha vistats i landet under en sammanhängande tid om minst två år, och
2. under vistelsen ha förvärvsarbetat i landet minst två år, på minst halvtid.

I 7 § CSNFS 2006:7 anges följande. Med förvärvsarbete enligt 6 § jämföras tid när den studerande

1. har varit arbetssökande hos den offentliga arbetsförmedlingen på det sätt som Arbetsförmedlingen bestämmer och under denna tid inte haft studier som huvudsaklig sysselsättning,
2. har deltagit i en arbetsmarknadsutbildning eller annan arbetsmarknadspolitisk åtgärd,
3. har deltagit i utbildning i svenska för invandrare eller studerat svenska på högst grundskolenivå,
4. har haft sjukersättning, aktivitetsersättning eller liknande,
5. har vårdat en nära anhörig som varit i behov av särskild omvårdnad på heltid, eller
6. har vårdat ett eget hemmavarande barn som är under tio år.

Nämndens bedömning

NN är EU-medborgare och bosatt i Sverige. Hon kan bland annat få rätt till svenskt studiestöd

1. på grund av permanent uppehållsrätt, vilket innebär att hon ska ha vistats lagligt i Sverige utan avbrott i fem år
2. på grund av uppehållsrätt och varaktig anknytning genom förvärvsarbete eller sammanboende, eller
3. på grund av särskilda skäl till undantag.

I ärendet är klarlagt att NN inte har permanent uppehållsrätt. Fråga är då om hon uppfyller villkoren i 3 kap. 4 § studiestödslagen genom uppehållsrätt och varaktig anknytning till Sverige. Nämnden finner, i likhet med vad CSN numera har anfört, att ersättning i form av sjukpenning från Försäkringskassan ska jämföras med de övriga ersättningar som anges i 7 § p. 4 CSNFS 2006:7. Detta innebär att tid då NN erhållit sjukpenning ska jämföras med förvärvsarbete. Det bör ankomma på CSN att pröva ärendet på nytt med denna förutsättning.

Monika Vestin

Lisa Phiri

Beslutet har fattats av: Eva Gullfeldt, ordförande i nämnden, Monika Vestin, direktör, och ledamöterna Christer Bergqvist, ersättare, Hans Eklund, Jessica Levin samt Helena Söderberg.

Föredragande: Lisa Phiri

Kopia till CSN